

Langwerkende antireumatische middelen: rituximab (MabThera®)

Zorgeneheid Reumatologie en Klinische Immunologie, locatie AZU.

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten rituximab te gaan gebruiken. Deze folder geeft informatie over dit geneesmiddel.

Werking

- Langwerkende medicijnen zijn niet direct pijnstillend, maar kunnen de activiteit van de reumatische aandoening op langere termijn onderdrukken. Hierdoor nemen klachten als pijn, zwelling en stijfheid af en zijn minder kortwerkende medicijnen (vooral pijnstillers) nodig. Rituximab remt het ontstekingsproces op de langere termijn.
- Mensen met een reumatische aandoening hebben veel actieve B-cellen (B-cellen zijn onderdeel van het afweersysteem) in de ontstoken gewrichten. Rituximab verlaagt het aantal B-cellen. Dit doet het door zich te hechten aan het oppervlak van de B-cellen.
- Het kan één tot drie maanden duren voordat u merkt dat het medicijn begint te werken. Soms begint het zelfs pas na drie maanden te werken. Bij de meeste patiënten houdt het effect van de behandeling zes tot twaalf maanden aan.
- Voor de behandeling van de reumatische aandoening wordt rituximab meestal samen met methotrexaat gebruikt.

Behandelmethode

- Rituximab is de werkzame stof en is bekend onder de naam MabThera®.
- Rituximab wordt via een infuus, dus rechtstreeks in een bloedvat toegediend.
- De toedieningen vinden plaats op de dagbehandeling van afdeling D2 west.
- Een kuur met rituximab bestaat uit twee toedieningen van elk 1000 mg rituximab. Eén infuus op dag 1 en het tweede infuus op dag 15. Daarna kan het zes tot twaalf maanden duren voordat u weer twee infusen nodig heeft. Dit hangt onder meer van uw ziekteverloop af. Als de behandeling na drie maanden geen effect heeft gehad, wordt de behandeling met rituximab beëindigd.
- Bij het eerste infuus met rituximab, blijft u ongeveer vijf tot zes uur op de afdeling.
- Als het eerste infuus zonder problemen is verlopen, blijft u voor het tweede infuus ongeveer drie uur op de afdeling.
- Bij ieder infuus dat zonder problemen is verlopen, moet u één uur na het inlopen van het infuus te wachten voordat u naar huis mag. Dit om een eventuele reactie uit te sluiten. Bij complicaties dient u minstens twee uur te wachten voordat u naar huis mag.
- Vóór ieder rituximab infuus krijgt u paracetamol en per infuus prednison en een anti-allergisch middel toegediend. Dit om koorts, griepig gevoel en allergische reacties tegen te gaan.
- Als u rituximab gebruikt dient u ook methotrexaat te gebruiken. Dit om het effect van rituximab op de reumatische aandoening te vergroten.

Bijwerkingen

De meest voorkomende bijwerkingen van rituximab zijn:

Op korte termijn:

- Heel zelden kan er een allergische (overgevoeligheds)reactie optreden tijdens het inlopen van het medicijn via het infuus. Hierbij kunt u denken aan jeuk, ademhalingsproblemen, koorts, rillingen, opvliegers, huiduitslag en bloeddrukverhoging of -verlaging.

Op langere termijn:

- Licht verhoogde kans op infecties, met name luchtweginfecties. Verschijnselen van infecties zijn bijvoorbeeld koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten.

Rituximab is binnen de reumatologie een relatief nieuw medicijn. Het is mogelijk dat nog niet alle bijwerkingen beschreven of goed bekend zijn. Dit geldt vooral de eventuele bijwerkingen op lange termijn. Wanneer bij u één of meerdere van bovenstaande verschijnselen of andere lichamelijke veranderingen tijdens de behandeling optreden, neem dan contact op met huisarts, reumatoloog of verpleegkundig reumaconsulent.

Adviezen

- Lees de bijsluiter.
- Bespreek uw vragen met uw (huis)arts of de verpleegkundig reumaconsulent.
- Bij verschijnselen van infecties zoals koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten, is overleg met uw (huis)arts of verpleegkundig reumaconsulent raadzaam.
- Als u geopereerd gaat worden, is overleg met uw reumatoloog noodzakelijk. Het is beter om bij een geplande operatie de behandeling met rituximab uit te stellen tot na de ingreep.
- Als u zwanger wilt worden, is overleg met uw reumatoloog noodzakelijk. Het is namelijk nog niet duidelijk of rituximab schadelijk kan zijn voor de ongeboren vrucht. Doorgaans moet rituximab dan ook één jaar voor conceptie worden gestopt.
- Het is nog niet bekend of rituximab in de moedermelk voorkomt. Daarom mogen vrouwen tot twaalf maanden na het laatste rituximab infuus geen borstvoeding geven.
- Mannen die rituximab gebruiken, wordt afgeraden zwangerschap te veroorzaken. Doorgaans moet rituximab dan ook één jaar voor conceptie worden gestopt.
- Hebt u vragen over zwangerschap, overleg dan met uw behandelend arts of de verpleegkundig reumaconsulent.
- Als rituximab gebruikt, is er geen bezwaar tegen de 'grieprik'.
- Vaccinatie (nodig bij sommige verre reizen) met verzwakt levend virus, zoals het gele koorts vaccin, gaat niet samen met het gebruik van rituximab. Ook vaccinaties tegen bof, mazelen, rode hond (BMR) of tuberculose mogen niet samen met rituximab worden gebruikt.

Vragen

Neem gerust contact op met het UMC Utrecht als u vragen heeft over het gebruik van uw medicijnen. U kunt uw vraag 24 uur per dag op het antwoordapparaat van onze helplijn inspreken. Als u voor 16.00 uur belt, wordt u dezelfde werkdag nog teruggebeld. Indien u uw vraag na 16.00 uur inspreekt wordt u de volgende werkdag teruggebeld. Het telefoonnummer van de helplijn is 088 - 7551494. Wij kunnen uw vragen ook via de e-mail beantwoorden. Het e-mailadres is poli-reumatologie@umcutrecht.nl

© September 2007, Universitair Medisch Centrum Utrecht
Divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie,
Zorgeenheid Reumatologie en Klinische Immunologie,
DIGD.11.024